

Waarom doen arme mensen mee aan loterijen? Een sociologische verklaring

Artikel: Beckert, J., & Lutter, M. (2013). Why the Poor Play the Lottery: Sociological Approaches to Explaining Class-based Lottery Play. *Sociology*, 47(6), 1152–1170. <https://doi.org/10/ggfqn6>

Het artikel in het kort

De onderzoekers willen achterhalen welke sociologische factoren een rol spelen bij deelname aan loterijen door mensen met een laag inkomen. Uit een enquête in Duitsland blijkt dat sociale netwerken een belangrijke verklaring bieden. Daarnaast spelen psychologische factoren (“overoptimisme”), opleidingsniveau en de behoefte om te ontsnappen aan de spanning die gepaard gaat met armoede een belangrijke rol. Werkethiek en cultuur hebben een beperkte invloed op loterijdeelname.

Achtergrond

Mensen met een laag inkomen besteden een groter deel van hun inkomen aan loterijen dan mensen met een hoog inkomen. Onderzoek naar de oorzaken hiervan richt zich vaak op economische of psychologische verklaringen. Zo zien economen deelname aan loterijen als een rationele strategie voor midden- en lage inkomens om hun vermogen te vergroten. Psychologen wijzen vooral op het feit dat mensen vaak kansen verkeerd inschatten en heuristische toepassen: mensen overschatten hun winstkansen. Voor arme mensen geldt dit nog sterker.

Er is nog weinig onderzoek gedaan naar sociologische redenen waarom arme mensen meer geld besteden aan loterijen. Becker ten Lutter onderzoeken drie mogelijke verklaringen:

1. Ontlading. Deelname loterijen dient om de spanning te ontladen voor mensen die sociale ongelijkheid en armoede ervaren. Een loterij is een relatief goedkope manier om te dagdromen en te ontsnappen aan de harde dagelijkse realiteit.
2. Cultuur. Deelname aan een loterij is onderdeel van een cultuur waarin gokken positief gewaardeerd wordt en waarin de nadruk ligt op gelijke kansen.
3. Sociale netwerken. Deelname aan een loterij is onderdeel van een netwerkstructuur: je doet mee omdat je omgeving meedoet.

Het onderzoek

De onderzoekers hielden in Duitsland een telefonische enquête met 1.508 mensen. Ze vroegen mensen onder andere hoeveel geld ze maandelijks besteedden aan loterijen en hoe vaak ze meespeelden. Daarnaast keken ze hoe betekenisvol mensen hun leven/werk vonden en hun houding ten aanzien van werkethiek en geluk. Ook vroegen ze of mensen in een groepsloterij meespeelden met vrienden, collega's of bekenden. En ze vroegen mensen hoe groot ze de kans inschatten dat ze de jackpot zouden winnen ("overoptimisme").

De resultaten

40% Van de deelnemers speelde tenminste één keer per jaar mee in een loterij; 17% deed dat elke week. Het percentage van hun inkomen dat mensen besteedden aan loterijen was het hoogst voor de armste groep. Van de arme mensen die vaak meespelen gaat het om gemiddeld 6,7% van hun inkomen.

Sociale netwerken blijken de sterkste verklaring te geven voor deelname aan loterijen: mensen besteden meer geld aan loterijen als de omgeving meespeelt en als ze meedoen aan groepsloterijen. De op één na sterkste factor is "overoptimisme", gevolgd door opleidingsniveau, gevoel van autonomie en frustratie ten aanzien van leven en werk. Culturele factoren, zoals werkethiek, spelen een beperkte rol.

Conclusie

Naast psychologische mechanismen spelen sociologische factoren een belangrijke rol bij het verklaren van loterijdeelname door arme mensen. Vooral sociale netwerken en groepsloterijen vormen belangrijke factoren.

1. DOEL VAN HET ONDERZOEK

Bepalen welke sociologische verklaringen er zijn voor deelname aan loterijen door arme mensen.

2. OPMERKELIJK

Arme mensen die vaak meedoen aan loterijen besteden hier gemiddeld 6.7% van het inkomen aan.

3. NUT

Als beleidsmakers deelname aan loterijen door arme mensen willen ontmoedigen, is het nuttig om te weten waarom zij aan loterijen meedoen.

4. BELANGRIJKSTE BEVINDING

Sociologische netwerken spelen een belangrijke rol bij deelname aan loterijen door arme mensen.